

Sygn. akt VI GC 270/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 grudnia 2017 roku

Sąd Rejonowy w Gdyni VI Wydział Gospodarczy, w składzie:

Przewodniczący:	SSR Justyna Supińska
Protokolant:	sekr. sąd. Dorota Moszyk

po rozpoznaniu w dniu 08 grudnia 2017 roku w Gdyni

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **Spółki Akcyjnej z siedzibą we W.**

przeciwko **M. S.**

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego M. S. na rzecz powoda (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą we W. kwotę 1 497,27 złotych (jeden tysiąc czterysta dziewięćdziesiąt siedem złotych dwadzieścia siedem groszy);

II. w pozostałym zakresie oddala powództwo;

III. zasądza od pozwanego M. S. na rzecz powoda (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą we W. kwotę 1 247 złotych (jeden tysiąc dwieście czterdzieści siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt VI GC 270/17

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 23 września 2016 roku złożonym w elektronicznym postępowaniu upominawczym powód (...) Spółka Akcyjna z siedzibą we W. domagał się zasądzenia od pozwanego M. S. kwoty 1 532,39 złotych, a także kosztów procesu.

W uzasadnieniu powód wskazał, że strony w dniu 08 grudnia 2015 roku zawarły telefonicznie na czas nieokreślony umowę o współpracy, w oparciu o którą powód świadczył usługi na podstawie ustawy z dnia 09 kwietnia 2010 roku o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych, a pozwany zobowiązał się do uiszczenia miesięcznego abonamentu i opłat dodatkowych zgodnych z cennikiem stanowiącym integralną część umowy. Opłaty dodatkowe naliczane były za dodatkowe usługi nie objęte opłatą abonamentową, np. wezwania do zapłaty czy sprawdzanie kontrahentów (po przekroczeniu limitu bezpłatnych sprawdzeń). Celem potwierdzenia zawarcia umowy, powód przesłał na adres email pozwanego ogólne warunki współpracy wraz z egzemplarzem umowy i aneksem. Pozwany otrzymał także kody niezbędne przy logowaniu do informacji administrowanych przez powoda.

W związku ze świadczonymi usługami powód (...) Spółka Akcyjna z siedzibą we W. obciążył pozwanego M. S. fakturami VAT, których ten jednak nie zapłacił. Umowa została rozwiązana z dniem 30 czerwca 2016 roku.

Na dochodzoną pozewem kwotę składa się na nadto kwota 170,46 złotych tytułem rekompensaty za koszty odzyskiwania należności, naliczona stosownie do przepisów ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 28 listopada 2016 roku wydanym w sprawie o sygn. akt VI Nc-e 1619285/16 referendarz sądowy Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie uwzględnił żądanie pozwu w całości.

W sprzeciwie od powyższego nakazu zapłaty pozwany M. S. wniosł o oddalenie powództwa wskazując, że umowa zawarta przez strony telefonicznie nie weszła w życie, gdyż pozwany nie podpisał przesłanego mu egzemplarza umowy i nigdy nie rozpoczął korzystania z usług powoda. Pozwany wskazał, że konsultant przedstawił mu sytuację w ten sposób, że był on przekonany, że umowa ma charakter próbny i jak przetestuje jej funkcjonalność, to ma odesłać podpisaną umowę, która wówczas wejdzie w życie. Nadto pozwany zaprzeczył, ażeby treść rozmowy prowadzonej przez strony znalazła odzwierciedlenie w przesłanym mu egzemplarzu umowy, gdyż w toku rozmowy wskazano cenę za świadczenie usług w kwocie 90 złotych netto miesięcznie. Pozwany M. S. podniósł także, że w dniu 21 marca 2016 roku skutecznie wypowiedział umowę, a także złożył oświadczenie o uchyleniu się od skutków umowy zawartej na skutek błędu i podstępu drugiej strony.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. S. otrzymał od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą we W. wiadomość e-mail wskazującą, że został ujawniony w rejestrze dłużników. M. S. zdenerwował się, gdyż nie posiadał nieuregulowanych należności. Celem wyjaśnienia otrzymanej wiadomości, M. S. zadzwonił do (...)Spółki Akcyjnej z siedzibą we W..

Podczas rozmowy telefonicznej przedstawiciel (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą we W. wyjaśnił mu, że nikt nie zwracał się o sprawdzenie jego osoby w formie raportu płatnego, ale nie można wykluczyć, że czynił to telefonicznie. Nadto, przedstawiciel (...)Spółki Akcyjnej z siedzibą we W. wskazał, że istnieje możliwość zweryfikowania dłużników, przy czym M. S. odparł, że nie ma dłużników, zaś firma, z którą współpracuje – I., terminowo wywiązuje się ze swoich zobowiązań. Konsultantka wskazała więc M. S., że współpraca z (...) Spółką Akcyjną z siedzibą we W. obejmuje nie tylko poświadczenie rzetelności i niezalegania z płatnościami oraz możliwość weryfikowania i upubliczniania dłużników, ale, że także podejmowane będą działania celem zwiększenia liczby klientów w ramach programu wizerunkowego poprzez umieszczenie na stronie internetowej banera (...), możliwość wyszukiwania pozwanego i zamieszczania pozytywnych komentarzy przez jego klientów na platformie O., podpowiadając mu nawet podjęcie kroków w postaci przygotowania maila z propozycjami masażu dla pracowników różnych firm jako podarunek. Pomoc w realizacji tych czynności zapewniać miał opiekun.

zeznania pozwanego M. S. – protokół skrócony rozprawy z dnia 08 grudnia 2017 roku – k. 134-135 akt (zapis obrazu i dźwięku 00:02:04-00:15:00), nagranie rozmowy telefonicznej na płycie CD – k. 66, 132 akt

W czasie powyższej rozmowy w dniu 08 grudnia 2015 roku pomiędzy (...) Spółką Akcyjną z siedzibą we W. a M. S. doszło telefonicznie do zawarcia umowy, której przedmiotem miało być świadczenie usług udostępniania informacji gospodarczych zgodnie z ustawą z 09 kwietnia 2010 roku o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych oraz regulaminem zarządzania danymi (...)Spółki Akcyjnej z siedzibą we W. opublikowanym na stronie (...) z tym, że M. S. został poinformowany, iż telefoniczna rejestracja oznacza zawarcie umowy i uprawnia do korzystania z usług w ograniczonym zakresie, tj. w zakresie: sprawdzania siebie w rejestrze zapytań, sprawdzania przedsiębiorców, monitorowania przedsiębiorców, zlecenia wysyłki wezwania do zapłaty zwykłego – bez dopisania dłużnika, zlecenia wysyłki do zapłaty (...) bez dopisania dłużnika, ale z windykacją narzędzi prewencyjnych i uczestnictwa w programie (...).

W pozostałym zaś zakresie – co do przekazywania informacji gospodarczych i sprawdzania informacji o konsumentach, konieczne jest podpisanie przez niego dokumentów, które przesłane mu zostaną na podany przez niego adres e-mail.

Nadto, poinformowano M. S., że umowa została zawarta na czas nieokreślony, zaś za świadczone usługi zobowiązany jest on uiszczać comiesięczną opłatę w kwocie 160 złotych na podstawie faktury VAT, z tym, że kwoty widniejące na fakturze są kwotami netto. Strony uzgodniły także, że umowa może zostać wypowiedziana w formie pisemnej pod rygorem nieważności, z zachowaniem jednomiesięcznego okresu wypowiedzenia.

M. S. zaakceptował powyższe warunki umowy.

zeznania pozwanego M. S. – protokół skrócony rozprawy z dnia 08 grudnia 2017 roku – k. 134-135 akt (zapis obrazu i dźwięku 00:02:04-00:15:00), nagranie rozmowy telefonicznej na płycie CD – k. 66, 132 akt

W tym samym dniu, tj. w dniu 08 grudnia 2015 roku, (...)Spółka Akcyjna z siedzibą we W. przesłał M. S. na podany adres e-mail potwierdzenie telefonicznego zawarcia umowy serwisu ochrony przedsiębiorcy – umowa testowa z programem (...) w którym wskazano, że w ramach zawartej umowy w okresie testowym możliwe jest korzystanie z następujących usług: sprawdzanie kontrahentów, włączenie stałego monitoringu kolejnych kontrahentów, dopisywanie informacji o dłużnikach i usunięcie informacji o dłużnikach, uczestnictwo w programie (...), pieczęć informacyjna programu (...) w wersji elektronicznej, dodawanie informacji pozytywnej o kontrahentach, pieczęć prewencyjna w wersji elektronicznej, certyfikat użytkownika (...), powiadomienie kontrahenta o nawiązaniu współpracy z (...), automonitoring i monitoring rejestru zapytań, monitoring otoczenia gospodarczego, zaś za dodatkową opłatą – wezwanie do zapłaty zwykle, wezwanie do zapłaty (...) na koszt dłużnika i w jego ramach postępowanie upominawcze. Po upływie zaś okresu testowego, możliwość korzystania z pełnych usług wygaśnie, a klient będzie mógł korzystać jedynie (za opłatą miesięczną w kwocie 160 złotych) z: uczestnictwo w programie (...), pieczęć informacyjna programu (...) w wersji elektronicznej, dodawanie informacji pozytywnej o kontrahentach, automonitoring i monitoring rejestru zapytań, monitoring otoczenia gospodarczego oraz pobranie raportu o tym, kto sprawdzał firmę i sprawdzanie własnej firmy.

Wskazano także, że umowa została zawarta na czas nieokreślony i może być wypowiedziana przez każdą ze stron w formie pisemnej pod rygorem nieważności z zachowaniem jednomiesięcznego okresu wypowiedzenia ze skutkiem na koniec miesiąca kalendarzowego.

W treści wiadomości e-mail poinformowano M. S., że zgodnie z ustawą przekazywanie informacji gospodarczych oraz weryfikowanie konsumentów w biurze informacji gospodarczych jest możliwe po zawarciu umowy na piśmie pod rygorem nieważności. Tym samym do czasu przesłania do siedziby (...) dwóch egzemplarzy załączonego dokumentu, na podstawie umowy zawartej telefonicznie, będzie on mógł korzystać z wszystkich usług (...), za wyjątkiem przekazywania informacji gospodarczych oraz sprawdzania informacji o konsumentach.

M. S. nie podpisał powyższej umowy.

wydruk wiadomości e-mail – k. 49-50 akt, projekt umowy serwisu ochrony przedsiębiorcy wraz z aneksem – k. 52-54 akt, nagranie rozmowy telefonicznej na płycie CD – k. 66, 132 akt

W dniu 21 marca 2016 roku M. S. przesłał do (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą we W. wiadomość mailową, w której wypowiedział umowę zawartą w dniu 08 grudnia 2015 roku wskazując, że został podczas rozmowy telefonicznej wprowadzony w błąd co do kosztów współpracy, zakresu i korzyści w porównaniu z warunkami umowy zawartymi w egzemplarzu umowy, który mu przesłano.

wydruk wiadomości e-mail – k. 81-82 akt, zeznania pozwanego M. S. – protokół skrócony rozprawy z dnia 08 grudnia 2017 roku – k. 134-135 akt (zapis obrazu i dźwięku 00:02:04-00:15:00)

W związku z treścią odpowiedzi uzyskanej od (...)Spółki Akcyjnej z siedzibą we W., M. S. pismem z datą w nagłówku „dnia 28 kwietnia 2016 roku” wypowiedział łączącą strony umowę.

Pismo to zostało odebrane przez (...) Spółkę Akcyjną z siedzibą we W. w dniu 04 maja 2016 roku.

wydruk wiadomości e-mail – k. 83-84, 85 akt, oświadczenie – k. 131 akt

(...) Spółka Akcyjna z siedzibą we W. wystawił M. S. z tytułu abonamentu za świadczone usługi faktury VAT o numerze: (...) na kwotę 146,01 złotych brutto, (...) na kwotę 196,80 złotych brutto, (...) na kwotę 196,80 złotych brutto, (...) na kwotę 196,80 złotych brutto, (...) na kwotę 196,80 złotych brutto oraz (...) na kwotę 196,80 złotych brutto.

Pismem z dnia datą w nagłówku „dnia 28 lipca 2016 roku” (...) Spółka Akcyjna z siedzibą we W. wezwał M. S. do zapłaty kwoty 1 326,81 złotych.

faktury VAT – k. 55-61 akt, wezwanie do zapłaty wraz z dowodem nadania – k. 62-64 akt

W piśmie z datą w nagłówku „dnia 06 grudnia 2016 roku” M. S. złożył (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą we W. oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli w przedmiocie zawarcia umowy z dnia 08 grudnia 2015 roku wskazując na błąd co do ceny abonamentowej zaproponowanej usługi oraz co do przedstawienia zakresu korzyści i wsparcia, jakie miały być przedmiotem umowy.

Powyższe oświadczenie zostało nadane do (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą we W. listem poleconym dnia 12 grudnia 2016 roku.

oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych wraz z dowodem nadania – k. 86-87 akt

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wyżej wskazanych dowodów z dokumentów przedłożonych przez strony w toku postępowania, których autentyczność i prawdziwość nie była przez nie kwestionowana i które nie budziły wątpliwości Sądu co do swej wiarygodności, a zatem brak było podstaw do odmowy dania im wiary. Pozostałe dokumenty zgromadzone w aktach sprawy nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia, gdyż nie wnosiły do sprawy żadnych nowych, istotnych okoliczności. Sąd oparł się także na dowodzie z nagrania rozmowy telefonicznej zawartego na płycie CD, na podstawie którego ustalił okoliczności dotyczące zawarcia przez strony umowy, w tym w szczególności co do ceny za świadczone usługi oraz zakresu usług, jakie miały być świadczone, a także okoliczności związanych z przebiegiem negocjacji.

Sąd ustalając stan faktyczny oparł się także na uznanych za wiarygodne i spójne zeznaniach pozwanego M. S. przede wszystkim w zakresie, w jakim pozwany wskazywał na okoliczności poprzedzające zawarcie umowy i treść prowadzonych z nim rozmów mających wzbudzić w nim przekonanie, że przedmiotem umowy będą m. in. działania marketingowe pozwalające mu na zwiększenie liczby klientów korzystających z jego usług.

Sąd pominął dowód z przesłuchania powoda, albowiem osoby uprawnione do jego reprezentowania nie stawily się bez usprawiedliwienia, mimo prawidłowego wezwania.

Postanowieniem z dnia 08 grudnia 2017 roku Sąd oddalił wniosek o przedłużenie pozwanemu M. S. terminu do złożenia rejestru VAT uznając, że zmierzałoby to do przedłużenia postępowania implikując konieczność odroczenia rozprawy, tym bardziej, że termin ten już raz został pozwanemu przedłużony, a nadto mając na uwadze, że okoliczność zaewidencjonowania faktur VAT dla celów podatkowo – księgowych nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, tym bardziej, że z zeznań pozwanego wynikało, że sporne faktury VAT nie zostały zaksięgowane.

W niniejszej sprawie powód (...) Spółka Akcyjna z siedzibą we W. domagając się zasądzenia od pozwanego M. S. kwoty 1 532,39 złotych, swoje roszczenie wywodził z łączącej strony, zawartej telefonicznie, umowy o współpracę. Pozwany M. S. powołując się zaś na swoje oświadczenie o uchyleniu się od oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu kwestionował roszczenie powoda w całości, nadto wskazując, że dokonał on także wypowiedzenia umowy w marcu 2016 roku.

Zdaniem Sądu powództwo zasługiwało na uwzględnienie w przeważającej części.

W ocenie Sądu nie było wątpliwości, iż w czasie rozmowy telefonicznej, która miała miejsce w dniu 08 grudnia 2015 roku doszło do zawarcia między stronami umowy, której przedmiotem było świadczenie przez powoda usług dających pozwanemu możliwość sprawdzania siebie w rejestrze zapytań, sprawdzania przedsiębiorców, monitorowania przedsiębiorców, zlecenia wysyłki wezwania do zapłaty zwykłego – bez dopisania dłużnika, zlecenia wysyłki do zapłaty (...) bez dopisania dłużnika, ale z windykacją narzędzi prewencyjnych i uczestnictwa w programie (...).

W pozostałym zaś zakresie – co do przekazywania informacji gospodarczych i sprawdzania informacji o konsumentach, konieczne było podpisanie dokumentów, które przesłane zostały pozwanemu na podany przez niego adres e-mail, a których ostatecznie pozwany nie podpisał (okoliczność niesporna).

Zgodnie z art. 12 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 09 kwietnia 2010 roku o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (tekst jednolity: Dz. U. z 2014 roku, poz. 1015 ze zmianami) wierzyciel może przekazywać do biura informacje gospodarcze w celu ich ujawnienia, jeżeli zawarł z biurem umowę o udostępnianie informacji gospodarczych, którą sporządza się na piśmie pod rygorem nieważności. Z definicji zawartej w art. 2 ust. 2 pkt 6 tej ustawy wynika, iż przez udostępnianie informacji gospodarczych rozumie się „przekazywanie przez wierzyciela informacji gospodarczych do biura informacji gospodarczej oraz ujawnianie tych informacji przez to biuro”. Jest to przepis bezwzględnie obowiązujący i oznacza, że – w przypadku braku umowy na piśmie pomiędzy wierzycielem i biurem – przekazanie informacji gospodarczych obarczone byłoby nieważnością z mocy samego prawa (tak A. Marzec, Komentarz do art. 12 ustawy o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych, LEX 2011).

Mając na względzie okoliczności niniejszej sprawy, a przede wszystkim niekwestionowaną okoliczność nie podpisania przez pozwanego M. S. przesłanego mu projektu umowy, przyjmując zatem należało, że strony nie zawarły ważnej i skutecznej umowy o udostępnianie informacji gospodarczych w rozumieniu powyższej ustawy. Jednakże umowa przewidywała, oprócz usług związanych z przekazywaniem informacji gospodarczych oraz możliwości sprawdzania informacji o konsumentach, również inne usługi, a umowa o świadczenie takich usług nie wymagała zaś formy pisemnej dla swej ważności. Nadto, powód poinformował pozwanego, że do czasu przesłania do siedziby (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą we W. dwóch egzemplarzy podpisanej umowy, będzie on mógł korzystać z wszystkich usług powoda wynikających z zawartej umowy telefonicznej, za wyjątkiem przekazywania informacji gospodarczych oraz sprawdzania informacji o konsumentach.

Skoro zatem pozwany M. S. w czasie rozmowy telefonicznej potwierdził przedstawione mu warunki umowy, uznać należało, iż doszło do zawarcia umowy o świadczenie usług wyraźnie wskazanych w treści rozmowy, innych niż polegających na udostępnianiu informacji gospodarczych (które dla swej ważności wymagały formy pisemnej), tj. w zakresie sprawdzania siebie w rejestrze zapytań, sprawdzania przedsiębiorców, monitorowania przedsiębiorców, zlecenia wysyłki wezwania do zapłaty zwykłego – bez dopisania dłużnika, zlecenia wysyłki do zapłaty (...) bez dopisania dłużnika, ale z windykacją narzędzi prewencyjnych i uczestnictwa w programie (...).

Powyższe oznacza więc, iż nieważna jest tylko część umowy dotycząca świadczenia usług przewidzianych przez ustawę o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych. W pozostałym zaś zakresie, tj. w zakresie: sprawdzania siebie w rejestrze zapytań, sprawdzania przedsiębiorców, monitorowania przedsiębiorców, zlecenia wysyłki wezwania do zapłaty zwykłego – bez dopisania dłużnika, zlecenia wysyłki do zapłaty (...) bez dopisania dłużnika, ale z windykacją narzędzi prewencyjnych i uczestnictwa w programie (...) umowa zawarta telefonicznie jest ważna i jest umową o świadczenie usług, do której zastosowanie ma art. 750 k.c. w zw. z art. 735 k.c.

Uznając, iż doszło między stronami do zawarcia (przez telefon) umowy obejmującej świadczenie usług takich jak: możliwość sprawdzania siebie w rejestrze zapytań, sprawdzania przedsiębiorców, monitorowania przedsiębiorców, zlecenia wysyłki wezwania do zapłaty zwykłego – bez dopisania dłużnika, zlecenia wysyłki do zapłaty (...) bez dopisania dłużnika, ale z windykacją narzędzi prewencyjnych i uczestnictwa w programie (...), koniecznym stało się rozstrzygnięcie, czy pozwany M. S. złożył skuteczne oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia

w powyższym zakresie złożonego pod wpływem błędu. Oceny wymagał zatem sposób prowadzenia negocjacji przez strony przed zawarciem umowy i ustalenie, czy uzasadniał on podniesiony przez pozwanego zarzut wprowadzenia go w błąd co do treści czynności prawnej – przedmiotu umowy, tj. zakresu świadczonych usług oraz ceny.

Zdaniem Sądu nie było wątpliwości, że okoliczności i kontekst sytuacyjny towarzyszący zawarciu umowy musi zostać uwzględniony dla ujawnienia rzeczywistej woli stron. W umowach należy bowiem badać, jaki był zgodny zamiar stron i cel umowy aniżeli opierać się na jej dosłownym brzmieniu (art. 65 § 2 k.c.). Niebagatelne znaczenie dla określenia treści umowy ma także fakt różnego wyspecjalizowania kontrahentów w materii objętej umową. Oczywiście zarówno powód, jak i pozwany z racji prowadzenia działalności gospodarczej i w zgodzie z normą wynikającą z treści art. 355 § 2 k.c. obciążeni są zaostrzonym miernikiem staranności wynikającej z zawodowego charakteru ich działalności, niemniej jednak powód prowadził działalność obejmującą świadczenie przedmiotowych usług, a pozwany prowadził działalność w zakresie usług rehabilitacyjnych, brak jest zatem uzasadnienia, aby w niniejszej sprawie zrównywać staranność powoda i pozwanego odnośnie kwestii związanych z rozeznaniem w zakresie przedmiotu umowy. Powód jako przedsiębiorca funkcjonujący w branży oferowanych usług niewątpliwie posiadał pozycję dominującą wobec pozwanego. W ocenie Sądu powód nie tylko wykorzystał swoją lepszą pozycję, ale także w sposób nieuczciwy przedstawił pozwanemu okoliczności związane z zakresem usług, jakie miały być świadczone. Takie działanie powoda wprost nosi, zdaniem Sądu, znamiona celowej manipulacji i podstępnego wprowadzenia w błąd w celu nakłonienia pozwanego do zawarcia umowy konkretnej treści. Takie zachowanie powoda z całą pewnością nie może korzystać z ochrony prawnej.

Mając na względzie materiał dowodowy zaoferowany przez strony, Sąd stanął na stanowisku, że przebieg negocjacji pomiędzy stronami przedstawiony w wiarygodnych zeznaniach pozwanego i mający potwierdzenie w treści nagranej rozmowy telefonicznej uzasadniał przyjęcie, iż rozmowa telefoniczna prowadzona była z pozycji dominującej operatora, którego przedstawiciel bazował na naturalnych i uzasadnionych okolicznościach sprawy skojarzeniach i obawach pozwanego, który po otrzymaniu wiadomości e-mail o ujawnieniu go w rejestrze dłużników podjął niezwłocznie czynności zmierzające do wyjaśnienia tej sytuacji i skontaktował się z powodem. Jednocześnie jak wynikało z nagrania, przedstawiciel powoda kilkakrotnie wskazywał, że podejmowane będą przez powoda także działania o charakterze wizerunkowym, które pozwalały w ocenie Sądu, na powzięcie przez pozwanego uzasadnionego przekonania, że będą to działania o charakterze marketingowym, konsultantka zapewniała bowiem o działaniach w postaci programu wizerunkowego poprzez umieszczenie na stronie internetowej stosownego banera związanego z programem (...), możliwości zamieszczania pozytywnych komentarzy o pozwanym przez jego klientów na platformie O., co miało wpłynąć na zwiększenie liczby jego klientów, przy czym konsultantka wręcz podpowiadała pozwanemu podjęcie kroków w postaci przygotowania np. voucherów na masaże dla pracowników, czy innych tego typu działań marketingowych, co mogło zdaniem Sądu istotnie zrodzić w pozwanym przekonanie, że współpraca stron będzie dotyczyła właśnie tego typu działań mających na celu rozpowszechnienie usług świadczonych przez pozwanego i przyczyni się do zwiększenia liczby jego klientów.

W tym stanie rzeczy, zdaniem Sądu, nie ulega wątpliwości, iż postępowanie przedstawiciela firmy powoda nie było uczciwe i zmierzało wyłącznie do wywołania u pozwanego przeświadczenia, że przedmiotem umowy będą także tak rozumiane usługi marketingowe (tym bardziej, że pozwany wyraźnie wskazywał, iż nie ma dłużników), a w konsekwencji nakłonienia go z tego powodu do zawarcia umowy.

W świetle powyższego, w ocenie Sądu, przedstawiciel powoda w sposób niedozwolony naruszył swobodę decyzji pozwanego poprzez wytworzenie fałszywych przesłanek rozumowania w kontekście odpowiednio prowadzonej rozmowy, co skutkowało wyrażeniem zgody na zawarcie umowy, której ten nie złożyłby w sytuacji, gdyby nie poinformowano go o mających być podjętymi działaniach związanych ze zwiększeniem liczby kontrahentów korzystających z jego usług. Jednocześnie zaś nie znalazł potwierdzenia zarzut pozwanego co do wprowadzenia go w błąd odnośnie kwoty opłaty abonamentowej, jak wynika bowiem z nagrania, a także z zeznań samego pozwanego, przedstawiciel powoda wskazywał mu kilkakrotnie kwotę 160 złotych podając także, już bezpośrednio przy zawieraniu

umowy, że jest to kwota netto, przy czym posługiwanie się tak wyrażoną ceną pozostaje powszechne w stosunkach między przedsiębiorcami.

W dalszej kolejności oceny wymagała okoliczność, czy złożenie oświadczenia woli o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli nastąpiło w terminie określonym w art. 88 § 2 k.c., który jest terminem zawitym. Zgodnie z powyższym przepisem uprawnienie do uchylenia się od skutków prawnych oświadczenia woli wygasa w razie błędu – z upływem roku od jego wykrycia. O wykryciu błędu można mówić w każdej takiej sytuacji faktycznej, która decyduje o zaistnieniu stanu, w którym każda, racjonalnie postępująca i należycie dbająca o swoje interesy osoba, zdałaby sobie sprawę, że składając oświadczenie woli działała rzeczywiście pod wpływem błędu.

Niespornym jest, że pozwany złożył powodowi oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych datowane na dzień 06 grudnia 2016 roku, z tym, że jak wynika z dowodu nadania dołączonego do tego pisma zostało one nadane w placówce pocztowej operatora pocztowego w dniu 12 grudnia 2016 roku.

Mając na uwadze, że już w dniu 08 grudnia 2015 roku pozwany M. S. otrzymał wiadomość e-mail stanowiącą potwierdzenie telefonicznego zawarcia umowy wraz z projektem umowy, nie ma wątpliwości, że już w tym dniu zapoznając się z jej treścią, mógł dokonać ustalenia, że jej zakres nie odpowiadał zupełnie treści uzgodnień poczynionych przez strony telefonicznie, a więc, że składając w dniu 08 grudnia 2015 roku przez telefon oświadczenie o zawarciu umowy pozostawał w błędnym przekonaniu co do przedmiotu umowy i czynności, jakie ona obejmuje.

Powyższe zaś oznacza, że uchylenie się od skutków prawnych dokonane przez pozwanego nie było skuteczne, bo nastąpiło z naruszeniem terminu przewidzianego w art. 88 § 2 k.c. Upływ zaś wskazanego terminu powoduje wygaśnięcie uprawnienia do uchylenia się od skutków wadliwej czynności, mimo obiektywnego zaistnienia błędu. Z czynności ważnej, choć wzruszalnej, czynność ta przekształca się w czynność definitywnie skuteczną.

Odnosząc się natomiast do zarzutu wypowiedzenia umowy, Sąd zważył, że umowa z dnia 08 grudnia 2015 roku została ważnie i skutecznie zawarta odnośnie, jak już wcześniej wskazywano, możliwości sprawdzania siebie w rejestrze zapytań, sprawdzania przedsiębiorców, monitorowania przedsiębiorców, zlecenia wysyłki wezwania do zapłaty zwykłego – bez dopisania dłużnika, zlecenia wysyłki do zapłaty (...) bez dopisania dłużnika, ale z windykacją narzędzi prewencyjnych i uczestnictwa w programie (...). Ważne i skuteczne były także zatem uzgodnione ustnie inne jej postanowienia, tj. dotyczące wysokości wynagrodzenia, terminów płatności, ale również i możliwości jej wypowiedzenia – zarówno co do formy (pisemnej, pod rygorem nieważności), jak i terminu wypowiedzenia.

Zgodnie bowiem z treścią art. 76 k.c. (w brzmieniu obowiązującym w dacie zawarcia umowy) jeżeli strony zastrzegły w umowie, że określona czynność prawna między nimi ma być dokonana w szczególnej formie, czynność ta dochodzi do skutku tylko przy zachowaniu zastrzeżonej formy. Jednakże gdy strony zastrzegły dokonanie czynności w formie pisemnej, dokumentowej albo elektronicznej, nie określając skutków niezachowania tej formy, w razie wątpliwości poczytuje się, że była ona zastrzeżona wyłącznie dla celów dowodowych.

W niniejszej sprawie, zawierając ustnie umowę przez telefon, strony ustaliły, że wypowiedzenie umowy wymaga formy pisemnej pod rygorem nieważności i jednomiesięcznego terminu wypowiedzenia. W tej sytuacji wypowiedzenie złożone przez pozwanego w marcu 2016 roku w wiadomości mailowej nie było skuteczne, nie obowiązywały bowiem jeszcze przepisy dotyczące formy elektronicznej, zaś bezsprzecznie email nie odpowiadał wymogom formy pisemnej, jeżeli nie został opatrzony bezpiecznym podpisem elektronicznym, co nie miało miejsca w niniejszej sprawie. A zatem dopiero wypowiedzenie umowy złożone przez pozwanego w formie pisemnej z datą w nagłówku „dnia 28 kwietnia 2016 roku”, doręczone pozwanemu w maju 2016 roku, spowodowało wygaśnięcie stosunku prawnego między stronami z dniem 30 czerwca 2016 roku, co zaś oznacza, że powód uprawniony jest do domagania się zapłaty za świadczone usługi za okres od dnia zawarcia umowy do czerwca 2016 roku.

Jednocześnie w ocenie Sądu pozwany nie zakwestionował skutecznie tego, że powód wywiązał się z umowy zawartej przez telefon w dniu 08 grudnia 2015 roku. Okoliczności tej nie podważa bowiem ani twierdzenie pozwanego, że nie był on zainteresowany świadczonymi przez powoda usługami, ani twierdzenie pozwanego, że nie skorzystał z

otrzymanego od powoda loginu (otrzymaniu którego nie przeczył). Wszystkie te twierdzenia nie obciążają powoda, lecz pozwanego, albowiem mogą co najwyżej świadczyć o tym, że po zawarciu umowy z powodem pozwany postanowił nie korzystać z usług świadczonych przez powoda, a do świadczenia których powód był gotowy (co dotyczy m. in. możliwości korzystania z usług opiekuna, pozwany nie wykazał, że np. próbował się kontaktować i miał w tym zakresie jakiegokolwiek trudności).

Sąd uznał ponadto za uzasadnione uprawnienie powoda do żądania od pozwanego równowartości kwoty 40 euro przeliczonych na złote według średniego kursu euro ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski ostatniego dnia roboczego miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym świadczenie pieniężne stało się wymagalne, tj. kwoty 170,46 złotych. Sąd uznając zasadność roszczenia powoda o zasądzenie tej kwoty zważył, że istniały ku temu podstawy określone w przepisach art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 roku, poz. 684), według których wierzycielowi, od dnia nabycia uprawnienia do odsetek, o których mowa w art. 7 ust. 1 lub art. 8 ust. 1, bez wezwania, przysługuje od dłużnika z tytułu rekompensaty za koszty odzyskiwania należności równowartość kwoty 40 euro przeliczonych na złote według średniego kursu euro ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski ostatniego dnia roboczego miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym świadczenie pieniężne stało się wymagalne. Za niewątpliwe Sąd uznał to, że powód spełnił swoje świadczenia, do których z mocy łączących go z pozwanym umowy był zobowiązany, a także, że powód jako wierzyciel pomimo wezwania nie otrzymał od pozwanego zapłaty określonego w umowie wynagrodzenia. Tym samym zaistniały określone w art. 7 ust. 1 wymienionej ustawy warunki uprawniające powoda do zastosowania art. 10 ust. 1 powyżej ustawy.

Za niezasadne Sąd uznał natomiast żądanie powoda odnośnie kwoty skapitalizowanych odsetek ustawowych w kwocie 35,12 złotych naliczonych za okres od dnia wymagalności roszczenia do dnia 31 grudnia 2015 roku, mając na uwadze, że termin zapłaty pierwszej faktury VAT upływał z dniem 14 stycznia 2016 roku, a zatem w okresie do dnia 31 grudnia 2015 roku brak było wymagalnych należności, wobec czego w tym zakresie żądanie powoda na podstawie art. 481 k.c. w zw. z art. 6 k.c. stosowanego a contrario podlegało oddaleniu (punkt II wyroku).

Reasumując, zasadne było zatem, w ocenie Sądu, roszczenie powoda o zapłatę opłat abonamentowych naliczonych do dnia rozwiązania łączącego strony stosunku prawnego nawiązanego podczas rozmowy telefonicznej w dniu 08 grudnia 2015 roku, tj. do dnia 30 czerwca 2016 roku, jak również żądanie powoda zapłaty kwoty 170,46 złotych, tj. łącznie w zakresie kwoty 1 497,27 złotych, o czym Sąd orzekł w punkcie I wyroku na podstawie art. 734 k.c. w zw. z art. 735 k.c. w zw. z art. 750 k.c. w zw. z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 08 marca 2013 roku o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 roku, poz. 684 ze zmianami) w zw. z art. 88 § 2 k.c. stosowanego a contrario.

O kosztach postępowania Sąd orzekł w punkcie III wyroku na podstawie art. 100 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. i uznając, że powód uległ jedynie nieznacznej części żądania (co do kwoty 35,12 złotych stanowiącej 2,29% dochodzonego roszczenia) zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1 247 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu, na którą składają się kwoty: 30 złotych tytułem zwrotu opłaty sądowej od pozwu, 1 200 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (na podstawie § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1804 w brzmieniu obowiązującym w dniu wniesienia pozwu), oraz 17 złotych tytułem zwrotu opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

ZARZĄDZENIE

1. (...)
2. (...)
3. (...)

SSR Justyna Supińska

Gdynia, dnia 19 grudnia 2017 roku